

Zpráva z v½letu: Skájkájn- p™es ba¼iny v Idaho (1. ÁĀĵst)

P™-spĀvek p™idal Radek Kastner

[27.12.2010]

AktualizovĀno [29.12.2010]

PozdĀ vĀ IĀtĀ 2006 jsem mĀl cestu do centrĀlnĀho Idaha. VĀ tĀto ÁĀĵsti USA jsou excelentnĀ- lokality maso¼ravĀch rostlin, obzvlĀĵtĀ mĀsta sĀ rosnatkami a bublinatkami.

Proto¼e hodnoty Ā¼ivin jsou vyĀĀĀ- ne¼ ve vyvĀĀĀch ba¼inĀch, tyto lokality nejsou pravĀ ba¼iny a jsou mĀsto toho nazĀvĀny mok™inami. Ale pokud jsou vhodnĀ, mohou se zde vyskytovat maso¼ravĀ rostliny. Doufal jsem, Ā¼e najdu hlavnĀ dvĀ rostliny: Drosera anglica a Utricularia intermedia. Cokoliv jinĀho by byla t™ĀniĀka na dortu.

Cesta:

Cesty uprostĀ IĀta mne zavedly do Idaha, co¼ mi poskytlo p™-le¼itost kĀ prĀzkumĀm mok™in vĀ tomto bĀĵenĀm bramborovĀm stĀĵtĀ. Konverzace sĀ vĀdci zĀ Idaha odhalila mno¼stvĀ- extrĀmnĀ slibnĀch lokalit, kde mohu najĀt rosnatky a bublinatky. ZejmĀna jsem mohl hledat Drosera anglica, Utricularia macrorhiza, U. minor a U. intermedia. SamozĀĵmĀ budu mĀt oĀi otevĀenĀ i po p™edtĀ-m nezmĀ-nĀch ..., jako D. rotundifolia, D. x obovata, U. gibba, U. ochroleuca, nebo cokoliv, co by mi mohlo p™ĵĀt do cesty, i kdy¼ Ā¼ĀdnĀ zĀ nich nebyla hlĀĀena vĀ oblasti mĀho zkoumĀnĀ-Ā!

Tato cesta se bude takĀ pĀknĀ hodit do mĀho vĀzkumu U. intermedia a U. ochroleuca vĀ Kalifornii. MĀj m populace, kte vypadĀ- na pĀli cesty mezi tĀmito dvĀma druhy, a strĀvil jsem mnoho hodin tĀ-m, Ā¼e jsem se pokouĀjel pochopit, co p™esnĀ vidĀ-m vĀ poli. NekalifornskĀ rostliny, jak jsem doufal, by mohly na situaci vrhnout nĀĵakĀ svĀtlo.

MĀl jsem ve svĀm itinerĀĀmi dvĀ lokality vĀ Idahu: Warm Lake a Tranquil Basin. NĀkoho mĀ-¼e Ājokovat vidĀt mne tyto lokality jmenovat, ale Āĵ si nedovedu p™edstavit nikoho cestovat celou tu cestu na tyto lokality, aby pytlĀil maso¼ravĀ rostliny. VodnĀ- bublinatky jsou p™ĀliĀ bujnĀ, aby byly ohro¼eny drobnĀm pytlĀenĀ-m na tĀto lokalitĀ, a zmiĀovanĀ lokalita rosnatek je p™ĀliĀ vzdĀlenĀ Ā¼“ pytlĀci (obecnĀ IĀ-nĀĀ a ĀĵpinavĀ skupina) velmi pravdĀpodobnĀ, nebudou plĀtvat energiĀ-, aby Āĵli tak daleko, obzvlĀĵtĀ kdy¼ jinĀ lokality jsou mnohem blĀ-¼e a snadnĀji znesvĀceny.

Warm Lake:

Mãj pracovnã- cesta zaã•ala volnã½m dnem. Takã¾e jsem smã•ã™oval svã© auto zã pãjã•ovny kã horãim na sever od Boise.

Vã¾dycky lituji mãj pãjã•enãj auta kvãli tomu, ã•ã-m si se mnou musã- projã-t. Toto byl jasnã½ ã•ervenã½ Chevy Cavalier bez jakã½chkoliv doplãkã. Nemãl ani CD pã™ehrávaã•. Bohuã¾el jsem po 45 minutãich zjistil, ã¾e antãna je rozbitãj, takã¾e jsem nemãl vãbec ã¾ãdnã½ signãl. Toto nevãstilo nic dobrãho, protoã¾e jsem mãl pã™ed sebou mnoho mil, a rãdio by bylo dobrã½m spoleãnã-kem pã™i dlouhãich hodinãich na silnici.

Naãitãstã- pro mãj nã-zkã½ vã-z, dneãjek byl celã½ na dlãã¾dã½nã½ch cestãich. Silnice se vinula stãje nahoru a postupnã½ zã-skãjvala vã½ãiku, aã¾ jsem dosãjhl Warm Lake ve vã½ãice 1614m n. m. Warm Lake je velkã© a ovã½nã•enã© motorovã½mi ã•luny, vodnã-mi lyã¾ã™mi a chatami. Stãjl jsem na molu u severnã-ho okraje jezera a pozoroval linii pobã™eã¾ã- dalekohledem, a hledal vhodnã© prostã™edã- pro rostliny. Takã© jsem se bavil sledovãjnã-m skotaã•enã- ã•tyã™ padajã-cã-ch opilã½ch sportovcã startujã-cã-ch motorovã½ ã•lun.

Opravdu jsem nemãl tuãjenã-, kde zaãã-t hledat rostliny. Vyã™adil jsem rozlehlã© ã•seky pobã™eã¾ã- kvãli lidskã© ã•innosti, ale nakonec, ã•ãjsteãnã½ zã lenosti, jsem se rozhodl jã-t po bã™ehu, kde jsem stãjl, a zamãã™it kã velkã©mu vlhkã©mu poli vynoã™ujã-cã-ch se ostã™ic (vã½ãinou Carex lasiocarpa, jak mi ã™ekl Chris Murphy), kterã© leã¾elo na druhã© stranã½ malã©ho odtoku z jezera (Warm Lake Creek). Vypadalo to slibnã½ a moã¾nãj plodnã½.

Nahoã™e je pohled pã™es mã½lkã½ vtok, a tady je jinã½ pohled zã v podstatã½ stejnã©ho vã½chozã-ho bodu.

Utricularia minor!

Nebesa, to bylo snadnã©! Krãjce po obejitã- bã™ehu kã poli ostã™ice (zkratkou pã™es roh jezera, kde jsem pã™eãjel pã™ã-hodnou bobã™ã- hrãiz), jsem naãjel rostliny Utricularia minor nahlouã•enã© vã otevã™enã© vodã½ podã©l trav. Nejprve jsem naãjel listnatã© stolony vã bujnã©m rã-stu, a potom jsem naãjel tyto rostliny vã kvãtu. Velmi pãknã©! Pro mã½ã™ã-tko mãjzte na mysli, ã¾e tyto kvãtnã- stvoly jsou jen okolo 5cm dlouhã©. Focenã- se stativem jen nã½kolik cm nad vodou je velmi vlhkã½ proces.

Tady je pohled smãrem dolã na rostlinu. Velmi pozornã½ student bublinatek mãã¾e bã½t zmaten zajã-mavã½m olistãnã-m vã pozadã- (coã¾ nenã- U. minor).

Vidãl jsem U. minor vã kvãtu pouze jednou, paradoxnã½ pã™ed pouhã½mi pãjir dny vã Kalifornii!

Skuteãnãj mokã™ina!

Je pĚknĚ vidĚt tolik rostlin kvĚst. *Utricularia minor* mĚj Ěasto zajĚmavĚ½ znak ohrnutĚch okrajĚ spodnĚho okvĚtnĚho lĚstku dolĚ, co Ě dĚlĚj kvĚt velmi ĚzkĚ½m.

VĚjmnĚte si, jak jsou nĚkterĚ kvĚty mnohem svĚtlejĚ-, ne Ě jinĚ "Ě" je to znak stĚjnutĚ-. Vyvarujte se snah rozliĚit druhy bublinek podle pĚesnĚho odstĚnu barvy kvĚtu. Mohli byste bĚ½t zmateni starĚmi kvĚty. MyslĚm na to, kdy Ě slyĚm lidi mluvit o barvĚ kvĚtu *Utricularia ochroleuca*. NeĚ-kĚj, Ěe je to nemoĚnĚ! jen buĚte opatrnĚ!

Je tu vĚc toho ruĚivĚho olistĚnĚ- vepĚdu vlevoĚ!

BliĚĚ- pohled:

Takto vypadĚ *Utricularia minor* velmi zblĚzka. VĚjmnĚte si toho dolĚ zavĚnutĚho spodnĚho okvĚtnĚho lĚstku, a tĚ absurdnĚ krĚtkĚ ostruhy. KvĚt je tak malĚ½, Ěe je tam skoro mĚjlo prostoru pro blĚzky a tyĚinky! MyslĚm, Ěe jsou tak roztomilĚ!

Pro vaĚje potĚĚenĚ-, pĚiklĚdĚm nĚkolik dalĚch fotek kvĚtĚ *Utricularia minor*:

TĚmĚ Ě stejnĚ½, ale sĚ jinĚ½m pozadĚm.

JinĚ kvĚtenstvĚ-, pohled zespodu.

KalifornskĚ rostlina.

RelativnĚ obr!

Tento mocnĚ½ jedinec *Utricularia macrorhiza* kontrastuje s elegancĚ a delikĚtnostĚ *Utricularia minor*. VĚjmnĚte si, Ěe spodnĚ okraje jejĚch okvĚtnĚch lĚstkĚ se kroutĚ zrovna jako u *U. minor*, ale mĚj tak extravagantnĚ ĚervenĚ ĚilkovanĚ hornĚ vypouklĚj ĚĚstĚ a zahnutou ostruhu, Ěe tento detail snadno pĚehlĚdnete.

Potom, co jsem pĚdil tuto fotografii, vytĚhl jsem nĚkolik jedincĚ zĚ vody, abych mohl udĚlat nĚkolik fotek ve vodĚ. Vlekl jsem rostlinu zpĚt kĚ startovnĚmu mĚstu ĚlunĚ, kde bylo zaparkovanĚ moje auto. Kdy Ě jsem pĚechĚzel bobĚmĚ- hrĚz, vystraĚil jsem vĚ½jimeĚnĚ pĚknou uĚovku prouĚkovanou s ĚervenĚmi puntĚky po stranĚch (*Thamnophis sirtalis* subsp. *fitchi*), kterĚ se poflakoval kolem hrĚze. Vylekal jsem dalĚ- podobnou uĚovku cestou zpĚt

â€“ zÅ™ejmÅ› to bylo dobrÅ© mÅ-sto kÅ poflakovÅjnÅ-, pokud jste had.

Toto je dobrÅj chvÅ-le, abych vÅjm Å™ekl o svÅ© teorii promoÅ•enÅ½ch Å•ÅjstÅ- tÅ›la, a proÅ• byste nikdy nemÅ›li oÅ•ekÅ›vat, Å½e zÅ™ stanete suÅ›iÅ›iÅ-, kdyÅ½ zkoumÅ›te vodnÅ- prostÅ™edÅ- bublinek. Na kaÅ½dÅ½ druh bublinatky, kterÅ½ zaznamenÅ›te, poÅ•Å-tejte, Å½e se namoÅ•Å- velkÅj Å•Åjst tÅ›la. KdyÅ½ vidÅ-te jeden druh, oÅ•ekÅ›vÅ›i se kompletnÅ- zmÅ›jÅ•enÅ- obou paÅ½Å-. (Z nÅ›jakÅ©ho dÅ™vodu jsou vÅ tÅ©to teorii obÅ› paÅ½e povaÅ›ovÅ›iny za jednu entitu -Å vÅ›Å™m-Å½e skrytÅ½ dÅ™vod tÅ©to Å©je kvÅ›li zvlÅ›jtnÅ-m relativistickÅ½m efektÅ™m.) Pokud vidÅ-te druhÅ½ druh, je na poÅ™adu ekvivalent plnÅ©ho namoÅ•enÅ- jednÅ© nohy. PÅ™mi spatÅ™enÅ-tÅ™etÅ-ho druhu je namoÅ•ena vaÅ›je druhÅj noha a vÅ›echny spojijÅ-cÅ- Å•Åjsti pod pÅ›skem. Pokud mÅ›te dost Å›tÅ›stÅ-, a vidÅ-te Å•tyÅ™mi nebo vÅ-ce vodnÅ-ch druhÅ- bublinek, jste oficiÅ›lnÅ› mokÅ™Å- od hlavy aÅ½ kÅ patÅ›.

Tato teorie pÅ™medpoklÅ›dÅ›i, Å½e se nechcete nijak zvlÅ›jÅ›iÅ› namoÅ•it. Na druhou stranu, pokud jste jako jÅ›i, a trvÅ›te na zkoumÅ›nÅ- rostlin do detailÅ™, jedinÅ½ druh pravdÅ›podobnÅ› povede kÅ tolika pozorovÅ›nÅ-m na bÅ™iÅ›e, Å½e Å°plnÅ© promoÅ•enÅ- je zcela moÅ›nÅ©.

BarevnÅ© mÅ›chÅ½Å™ky:

ZpÅ›t u startovnÅ-ho mÅ-sta Å•lunÅ™ jsem pouÅ›il svÅ© cestovnÅ- akvÅ›rium, abych poÅ™dÅ-dil nÅ›kolik fotek vodnÅ-ch bublinek. LÅ-bÅ- se mi, jak jsou mÅ›chÅ½Å™ky *Utricularia macrorhiza* Å•asto velmi barevnÅ©. Ta fialovo-Å•ervenÅ›i barva je vÅ½sledkem pigmentace produkovanÅ© uvnitÅ™ bunÅ›nÅ½ch stÅ›n mÅ›chÅ½Å™ku, a ne vÅ½sledkem lapenÅ© koÅ™isti.

Pokud dÅ›vÅ›ite pÅ™ednost pÅ™Å-rodnÅ›jÅ›mu vzhledu tÅ›chto stolonÅ™, mÅ›Å½ete se podÅ›vat zde.

ZploÅ›tÅ›lÅ© listy:

A nynÅ- nÅ›s pÅ™ivÅ›dÅ-m zpÅ›t kÅ rostlinÅ›, jejÅ-Å½ olistÅ›nÅ- jsem zmiÅ›oval dÅ™ve; vÅ-te, olistÅ›nÅ- sedÅ-cÅ- na vodÅ› na tomto snÅ-mku. Ta tajemnÅ›i rostlina, ukÅ›zanÅ›i vÅ½Å›je, je samozÅ™ejmÅ› *Utricularia intermedia*. Tato rostlina je rozeznatelnÅ› podle zploÅ›tÅ›lÅ½ch listovÅ½ch Å•ÅjstÅ- sÅ velkÅ½m poÅ™tem brv na okrajÅ-ch (tj. malÅ½ch Å›tÅ›tin).

PozdÅ›jÅ›Å- zkoumÅ›nÅ- Å•tvernÅ½ch Å½lÅ›iz pod mikroskopem odhalilo normÅ›lnÅ- orientaci (vÅ-ce mÅ©nÅ› biparalelnÅ-). Tyto rostliny nemohly bÅ½t omluvitelnÅ› zamÅ›nÅ›ny sÅ U. ochroleuca.

JemnÅ© olistÅ›nÅ-:

Toto je něco podle mne velmi zajímavého. Toto je úplně stejný druh jako na předchozí fotografii. Ale tady, másto listů s relativně krátkými a zploštělými listovými segmenty, jsou tady listy mnohem jemnější. Není to zajímavé?

Nabyl jsem dojmu, ačkoli jsem nad touto zjevitostí nestrávil dost času, abych to následně dokázal ke svému uspokojení, že rostliny rostoucí ve velmi mokré bahně produkovaly ty po povrchu ležoucí listy, jako jsou na předchozím obrázku. Zatím rostliny rostoucí v hluboké a i vodě produkovaly to jemnější, jako je vidět v druhé. Zajímavé.

Máček:

Pro vaše potěšení jsem předal několik obrázků máčků U. intermedia. Ten nalevo vypadá, že chytí jak druh malého červa.

Podvějte se na ten máček vpravo, ten jste navíc zakryli stonky. Dvě hlavní větve přední a střední máček mají modrou, téměř duhovou barvu. U tohoto jsou větve pářskované téměř zbarvené. Zvláště.

Váň-cá-past:

Tady je pohled předmo na tu past. Toto je moje nejlepší její perspektiva, jak se dívat na pasti bublinek. Je to také v bivu.

Na tomto obrázku vidíte detaily přední a střední pasty - "mnoho jemnějších chlupů, ale také dva provazovité větvičky, které jsou opřít pigmentoviny modrého hnědého. Tady je podobný pohled na tu samou past, s jiným osvětlením.

Zvěřinec:

Vodní obrázky kompletní, shromáždil jsem vci a vydal se zpět k ostřicové poli, kde se schovávaly bublinky. Opět jsem vydal silnější úlovky na bobáčky hrázi. Mimochodem, chci ze vratkých ostřicových políchně triviálně. Pamatujete si mou teorii o namožených částečkách? Pokud se chcete vyhnout ponořením celého těla, nebo skvrnit na duži z hřechu něžně-

kÁ™ehkĀ½ch mokÁ™in, musĀ-te mĀ-t na mysli nĀjsledujĀ-cĀ-, kdyĀ¾ se pĀ™esunujete takovĀ½m plovoucĀ-m prostĀ™edĀ-m:

Pohybujte se pomalu,
 protoĀ¾e zemĀ› je mĀ›kkĀ› a jemnĀ›j vrstva listĀ- a vĀ›tiĀ•ek; Ā›patnĀ›j volba, kam poloĀ›it nohu, vĀ›s ponoĀ™mĀ- po pĀ›s do vody.
 Pokud je zemĀ› pĀ™mĀ-liĀ›
 kÁ™ehkĀ›, stĀ›jhnĀ›te se zpĀ›t, protoĀ¾e nechcete zniĀ›it citlivĀ© oblasti.
 VyhnĀ›te se vstupovĀ›nĀ- na bobĀ™mĀ- stezky schovanĀ© pod hrubĀ½mi travami. KdyĀ¾ Ā›jĀ›pnete na jednu zĀ› tĀ›chto vodnĀ-ch dĀ›lnic, je to jako ponoĀ™it chodidlo do bazĀ©nu.
 Jedete DOLĀ© a mĀ-Ā¾ete si jako bonus zlomit nohu!
 Poslouchejte ptĀ›ky Ā€“
 jejich pĀ-skĀ›nĀ- vĀ›s mĀ-Ā¾e varovat, pokud jste pĀ™mĀ-liĀ›; blĀ-zko hnĀ-zda? Kdo by chtĀ›l Ā›jĀ›pnout na kuĀ™ata nebo vajĀ-Ā•ka?
 MĀ›jte oĀ›i otevĀ™enĀ© kvĀ›li
 zajĀ-mavĀ½m rostlinĀ›m.
 DĀ›lejte vĀ›je zmĀ-nĀ›nĀ© vĀ½Ā›je,
 a zĀ›roveĀ› udrĀ¾ujte taĀ›ku sĀ foĀ›Ā›kem, stativ a ostatnĀ- vybavenĀ- vĀ bezpeĀ-Ā-. A neztraĀ›te klĀ-Ā•e od auta!

VykonĀ›vĀ›nĀ- vĀ›eho zmĀ-nĀ›nĀ©ho najednou je zĀ›bavnĀ© pozorovat.
 VĀ-m to proto, Ā¾e jsem pĀ™mĀ-leĀ¾itostnĀ› zvedl hlavu a vidĀ›l hlouĀ•ky lidĀ-sledujĀ-cĀ-ch mne zĀ› protĀ›jĀ›ho bĀ™ehu nebo paluby Ā•lunu Ā€“ sĀ pusami otevĀ™enĀ½mi a zmatenĀ½mi, co se tĀ½Ā•e mĀ½ch zĀ›mĀ›rĀ-. DĀ-ky tomuto se samozĀ™ejmĀ› cĀ-tĀ-m hroznĀ› tajemnĀ½.

KĀ¾dopĀ›dnĀ›, fotografie vĀ½Ā›je je jednou zĀ› mĀ½ch nejoblĀ-benĀ›jĀ›ch zĀ› tohoto vĀ½letu, a dalo hodnĀ› prĀ›ice ji zabrat. Ā Co zĀ› toho nelze poznat je, Ā¾e kdyĀ¾ jsem vytvĀ›Ā™el tento snĀ-mek, leĀ¾el jsem vĀ bahnĀ› na okraji ostĀ™icovĀ©ho pole, sĀ chodidly vleĀ•enĀ½mi za sebou vĀ otevĀ™enĀ© vodĀ›. MetrovĀ© nohy stativu byly kompletnĀ› ponoĀ™eny, a fotoaparĀ›t byl jen nĀ›kolik cm nad vodou. Ale stĀ›lo to za to. MĀ-Ā¾ete zde vidĀ›t vĀ›jechny tĀ™i druhy bublinatky: U. macrorhiza a U. minor vĀ kvĀ›tu, a listy U. media vĀ pozadĀ-. Tu a tam mĀ-Ā¾ete na obrĀ›zku takĀ© vidĀ›t listy U. minor a U. macrorhiza, jak vykukujĀ- zĀ› vody. LĀ-bĀ- se mi, jak ten vynoĀ™ujĀ-cĀ- se sloĀ¾enĀ½ list odrĀ›Ā¾Ā- strukturu kvĀ›tenstvĀ- U. macrorhiza, a jak jednotlivĀ© kvĀ›ty U. macrorhiza vypadajĀ-, jako by se rozhlĀ-Ā¾ely kolem.

VĀ›imli jste si toho modrĀ©ho Ā›Ā-dla?

KladenĀ- vajĀ-Ā•ek:

Jak jsem sledoval, Ā›Ā-dlo opakovanĀ› vzlĀ©talo a pĀ™istĀ›jvalo na rĀ› znĀ½ch mĀ-stech. Nakonec pĀ™istĀ›jlo na kvĀ›tu U. macrorhiza zadeĀ•kem do vody, a nakladlo vajĀ-Ā•ka pod hladinu. Velmi zajĀ-mavĀ©. PoĀ™mĀ-dil jsem asi 15 fotek tohoto procesu, a nakonec vybral tento a pĀ™edchozĀ- obrĀ›zek. Velmi zajĀ-mavĀ©.

BohuĀ¾el, den se chĀ½lil ke konci, a Ā•ekalo mne nĀ›kolik hodin Ā™mĀ-zenĀ- bez rĀ›dia pĀ™ed nĀ›vratem do mĀ©ho ubytovĀ›nĀ- na noc. PosbĀ-ral jsem si vĀ›ci a opatrnĀ› klopatĀ½tal ostĀ™icovĀ½m polem zpĀ›t kĀ mĀ©mu autu. Na cestĀ› zpĀ›t jsem

vystrašil obvyklých pář u člověk na bobá- hrázi, a tentokrát jsem tak viděl chlá- stala virginského, velmi pá- kného a tajná- stká- ského moká- adn- ho ptáka.

U auta jsem si uvědomil, jak groteskně vypadám, oslzlím bahnem od hlavy k patě. Na útě- Warm Lake je skvělé jezero na plavání. Alespoň bylo, než jsem ušnil náhlí a strašlivý objev, že ve něm je hodně pijavic. Po tomto objevu se měle- le- rn- plavání- zmánilo ve sprint ke břehu!

Goodyera oblongifolia:

Mám má- tink- zřídavně, produktivně- a velmi zajímavě- má- trvalými dny ve excelentním McCall Field Campus poblíž Payette Lake. Na jeho konci několik se několik z nás vydalo na cestu lesní- stezkou ve blá- z- Ponderosa State Park. Po cestě jsme viděli mnoho těchto pá- kných malých orchidejí-.

Tady je kalifornská jedinec stejného druhu. Velmi pá- kné listy, u této rostliny.

Piperia unalascens:

Tato malá lesní orchidej byla tak velmi bá- n (tady je obrázek ukazující- celkový vzhled rostliny). Mimochodem, na těchto fotkách jsou vlastní kalifornské rostliny. Jsem jen up- mně, takže ve- te, že mi má- ete v- dycky v- it.

Ty malé nitky na fotce jsou pavou- s- t-.

Žpráva z v- letu: Ská- n- p- es ba- iny ve Idaho (2. -st)

Page citations: Personal observations.

Revised: January 2007

©Barry Rice, 2005

T: Pavla Vacková